

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Historiográfia 2: A modern építészettörténet története/Historiográfia				
A kurzus oktatójának elérhetősége: Ferkai András, ferkai@mome.hu ; ferkai@g.mome.hu				
Kód: M-DE 202	Tantervi hely: Designelmélet/MA	Javasolt félév: Tavaszi félév	Kredit: 5 kredit	Tanóraszám: 36 Egyéni hallgatói munkaóra: 114
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e? Igen	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: Építőművészet MA-szak; DLA vagy PhD doktoranduszok számára nyitott korlátozott számban. Maximum 7 fő.	
A kurzus kapcsolatai (előfeltétel): Historiográfia 1. (Designelmélet szakosoknak)				
A kurzus célja és alapelvei: A Historiográfia 2. kurzus célja megismerni az építészettörténet tudományának kialakulását, attól kezdve, hogy különvált a művészettörténettől, feltárni sajátosságait és módszereit, mindazt, amit átvett a társadalom- és humántudományoktól, illetve a kultúratudománytól. A félév alapvetően a modern építészettörténet historiográfiájával foglalkozik, az 1930-as évektől az 1980-as évekig megjelent, meghatározó szerepű művek és recepciójuk elemzésével.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: 1) Behatóan ismeri a historiográfia alapfogalmait és koncepcióit, és ezeket alkalmazni tudja az építészet történetének vizsgálatában. 2) Átfogó ismeretei vannak az eszme- és kultúrtörténet, illetve az építészet történetének fontos közös és egymástól elkülönülő történetéről. 3) Meggyőzően ismeri az építészettörténeti diszciplína történetírásainak egyedi szakszempontjait, így például sajátos forrástípusait és forráskutatási módszereit. Képesség: 1) Képes világosan különbséget tenni a különféle történetírói stílusok, attitűdök és hagyományok között. 2) Historiográfiai érvekre támaszkodva képes önálló szakmai álláspontot kialakítani a jelen szakmai kérdéseiben. 3) Historiográfiai ismereteinek fényében képes az általa művelt szaktörténeti területek innovatív és kreatív fejlesztésére. Attitűd: Elkötelezett saját szakterülete történeti stúdiumainak elmélyült megismerése iránt.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: 1. Bevezetés. Fogalomtisztázás: kinek szól az építészettörténet és kik írják? Mikor és hogyan vált el a művészettörténet diszciplínájától? Különbözik-e a modern építészet történetének írása a régebbi korokétól? A félév menete, munkamódszere, feladatok és értékelésük. Irodalom: Andrew Leach könyve (lásd a kötelező irodalom listájában! Nem árt előre beleolvasni.) 2. A hagyományos, „objektív” építészettörténetírás. Henry-Russell Hitchcock: <i>Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries</i>, Penguin Books, Baltimore 1958 ; Előzménye: <i>Modern Architecture: Romanticism and Reintegration</i> , Payson & Clarke Ltd., New York 1929. 3. Elkötelezett művészettörténeti történetírás. Nikolaus Pevsner: Pioneers of the Modern Movement from William Morris to Walter Gropius , London 1936; <i>Pioneers of Modern Design</i>				

from William Morris to Walter Gropius. New York: Museum of Modern Art, 1949; magyarul: **A formatervezés úttörői, Bp.: Gondolat Kiadó, 1977.**

4. Elkötelezett művészettörténeti történetírás 2: **Sigfried Giedion: *Space Time and Architecture. The Growth of a New Tradition.*** Cambridge MA: Harvard University Press, 1941.
5. Háború utáni korrekció. Leonardo Benevolo: ***The History of Modern Architecture***, London: Routledge & Kegan Paul, 1971; Bruno Zevi: Az építészet megismerése, Bp.: Műszaki, 1964 (eredetileg Saper vedere l'architettura. Torino: Einaudi, 1948); ***The Modern Language of Architecture.*** Seattle: University of Washington Press, 1978.
6. Progresszív és konzervatív kritika. Reyner Banham: ***Theory and Design in the First Machine Age***, London: Architectural Press, New York: Praeger, 1960. Peter Collins: ***Changing Ideals in Modern Architecture, 1750-1950.*** London: Faber & Faber, 1965.
7. Manfredo Tafuri and Francesco Dal Co: ***Modern Architecture***, New York: Harry Abrams, 1979 (eredeti olasz kiadása. 1976). M. Tafuri: ***Theories and History of Architecture***, New York: Harper & Row, 1979 (eredeti olasz kiadása: 1968)
8. Kenneth Frampton: ***A modern építészet kritikai története***, Bp.: Terc, 2002 (első angol kiadása: 1980)
9. Posztmodern kritika. Panayotis Tournikiotis: ***The Historiography of Modern Architecture***, Cambridge – London: The MIT Press, 1999.
10. Építésztörténet és kritikai teória. Neomarxista, feminista, posztkolonialista történetírás.
11. Összefoglalás, nyitva maradt kérdések megvitatása

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A bevezető óra után következő kilenc szeminárium az összes hallgató aktív részvételével zajlik. Az egyes órákhoz tartozó olvasmányok - kiemelt építésztörténeti művek közül mindenki választ kettőt, amelyből 20 perces referátummal készül az adott órára, míg a többiek a recenziók, kritikák alapján, vagy saját gondolataikkal készülnek fel 10-10 perces korreferátumra. Ezek alapján közösen vitatjuk meg a felmerült kérdéseket. Az olvasnivalókat az adott óra előtt egy héttel elérhetővé teszem Google Drive-on. A referátumokat a viták alapján javítva, tovább fejlesztve a szorgalmi időszak utolsó hetében kérem írásban is megküldeni.

A tanulás környezete: tanterem (M 017), karantén esetén online (Classroom és Google Meet).

Értékelés:

Teljesítendő követelmények: személyes órai jelenlét, aktív közreműködés a témák megtárgyalásában, a félév során **két referátum megtartása** (egy-egy könyvről) prezentáció formájában, **a többi órán egy-egy korreferátum** tartása (a könyvhöz kapcsolódó recenziókból, kritikákból). A két referátumot írott formában is le kell adni a félév végén.

Értékelés módja: a szóbeli prezentációk és hozzászólások, illetve a javított referátum utólagos értékelése, vagyis az osztályzat a féléves munkát értékeli. A vizsgaidőpont így eredményhirdetés és szóbeli értékelés.

Az értékelés szempontjai: az olvasottak lényegének megragadása, elemző készség, historiográfiai módszerek felismerése, vitakészség.

Az érdemjegy kiszámítása

A gyakorlati jegy a félév során felmutatott teljesítményt az alábbi arányokban értékeli:

órai aktivitás: 10%

Referátumok: 40%

Korreferátumok: 30%

Az írásban leadott két szöveg: 20%

Kötelező irodalom:

Andrew Leach: *What is Architectural History?* Cambridge – Malden: Polity Press, 2010.

Panayotis Tournikiotis: *The Historiography of Modern Architecture*, Cambridge MA – London: The MIT Press, 1999. (fejezetek pdf formátumban, a könyv a FSzEK központi könyvtár (8-280.561), a BMGE-OMIKK (816.912), PTE Művészeti kari könyvtár (720 T 80) állományából kölcsönözhető.

Anthony Vidler könyvéből csak a 3. és 4. fejezet kötelező.

Raadás: Mary McLeod (2017): *Modernism, Histories of Postwar Architecture*, 1.

<https://doi.org/10.6092/issn.2611-0075/6726>

A további irodalom listája az egyes óráknál található, a művek a recenziókkal együtt a Drive-ban lesznek elérhetők.

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Részleges elismerés lehetséges

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Fogadóóra időpontja: kedd, 14-15.00h, helyszíne: Elméleti Intézet. Kapcsolatfelvétel módja e-mailben.